

ÎNCHEIERE

10 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând cererea de recuzare depusă de Președintele Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” Năstase Andrei, reprezentat de avocatul Botnarenco Ion, judecătorului Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție Tamara Chișca-Doneva,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” împotriva Comisiei Electorale Centrale, terți Biroul Politici de Reintegrare din cadrul Cancelariei de Stat a Guvernului Republicii Moldova, Comisia Unificată de Control din cadrul Cancelariei de Stat a Guvernului Republicii Moldova, Inspectoratul General al Poliției, Serviciul de Informații și Securitate cu privire la anularea parțială a actului administrativ normativ,

constată:

La 7 iunie 2021, Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” a depus o cerere de chemare în judecată concretizată și completată către Comisia Electorală Centrală, terți Biroul Politici de Reintegrare din cadrul Cancelariei de Stat a Guvernului Republicii Moldova, Comisia Unificată de Control din cadrul Cancelariei de Stat a Guvernului Republicii Moldova și Inspectoratul General al Poliției, prin care a solicitat:

- Anularea parțială a actului administrativ normativ și anume anexa de la punctul 1 din Hotărârii CEC nr. 4965 din 05 iunie 2021 cu privire la organizarea secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni în cadrul alegerilor parlamentare anticipate din data de 11 iulie 2021, modificată prin Hotărârea Nr. 4999 pentru modificarea anexei la hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4965 din 05 iunie 2021 „Cu privire la organizarea secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni în cadrul alegerilor parlamentare anticipate din data de 11 iulie 2021”.

- Anularea parțială a actului administrativ normativ în pct. 1 subpct. 3) din Hotărârea Nr. 4999 din 15 iunie 2021 pentru modificarea anexei la hotărârea

Comisiei Electorale Centrale nr. 4965 din 05 iunie 2021 „Cu privire la organizarea secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni în cadrul alegerilor parlamentare anticipate din data de 11 iulie 2021”, în partea ce depășește

Prin hotărârea din 8 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă integral contestația depusă de către Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” către Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova, terți Biroul Politici de Reintegrare din cadrul Cancelariei de Stat a Guvernului Republicii Moldova, Comisia Unificată de Control din cadrul Cancelariei de Stat a Guvernului Republicii Moldova și Inspectoratul General al Poliției Serviciul de Informații și Securitate cu privire la anularea parțială a actului administrativ normativ.

A fost anulat parțial actul administrativ normativ în partea anexei de la punctul 1 din Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.4965 din 05 iunie 2021 cu privire la organizarea secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni în cadrul alegerilor parlamentare anticipate din data de 11 iulie 2021, modificată prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.4999 pentru modificarea anexei la hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.4965 din 5 iunie 2021 cu privire la organizarea secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni în cadrul alegerilor parlamentare anticipate din data de 11 iulie 2021, în partea ce depășesc numărul de 12 secții de votare.

A fost anulat parțial actul administrativ normativ în partea punctului 1, subpct. 3 din Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4999 din 15 iunie 2021 pentru modificarea anexei la hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.4965 din 5 iunie 2021 cu privire la organizarea secțiilor de votare pentru alegătorii din localitățile din stânga Nistrului (Transnistria), municipiul Bender și unele localități ale raionului Căușeni în cadrul alegerilor parlamentare anticipate din data de 11 iulie 2021, în partea ce depășește numărul de 12 secții de votare.

La 9 iulie 2021, Comisia Electorală Centrală a depus cerere de recurs, inclusiv motivarea recursului împotriva hotărârii din 8 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii și emiterea unei noi decizii de declarare inadmisibilă a acțiunii sau respingerea acesteia.

La 10 iulie 2021, Comisia Electorală Centrală a depus supliment la recursul declarat la data de 9 iulie 2021.

La 10 iulie 2021, ora 07:31, prin intermediul poștei electronice, Președintele Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” Năstase Andrei, reprezentat de avocatul Botnarenco Ion , a depus cerere de recuzare judecătorului Curții Supreme de Justiție Tamara Chișca-Doneva.

În motivarea cererii de recuzare a invocat că judecătorul este influențată politic și nu inspiră încrederea la examinarea imparțială a cauzei.

A susținut că în privința judecătorului Tamara Chișca-Doneva a fost depusă o sesizare la Consiliul Superior al Magistraturii și Serviciul de Informații și Securitate pe marginea acțiunilor comise în perioada examinării cauzelor electorale.

A relatat că, judecătorul Tamara Chișca-Doneva a fost avansată în funcție la Curtea Supremă de Justiție pe criterii politice, astfel exercită atribuțiile profesionale

în interesele și la indicațiile Partidului Socialiștilor din Republica Moldova și Partidul „ȘOR”.

În același timp a remarcat că, judecătorul Tamara Chișca-Doneva a fost criticată dur nu doar sub aspectul calității profesionale pe care o deține, dar și în mod personal în cadrul ședinței parlamentare de către alți deputați ai Partidului Politic Platforma Demnitate și Adevăr.

A afirmat că interesul general al justiției și anume încrederea pe care trebuie să o livreze justiția, inclusiv sub aspectul de aparențe, îndreptățesc necesitatea înlăturării judecătorului Tamara Chișca-Doneva de la examinarea cauzei.

Este de părere că suspiciunile de imparțialitatea judecătorului Tamara Chișca-Doneva sunt justificate de afilierea cu unele persoane și interese politice confirmate atât de fapte consumate ale judecătorului Tamara Chișca-Doneva precum și constatările din cadrul unor investigații jurnalistice.

Și-a întemeiat cererea în baza dispozițiilor art. 50 alin. (1) și (2) lit. d), 52, 202 alin. (4) din Codul administrativ și art. 52-54 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 202 alin. (4) din Codul administrativ, recuzarea sau abținerea judecătorului se examinează în ordinea prevăzută în Codul de procedură civilă.

Conform practicii judiciare și în virtutea modificărilor operate la Codul de procedură civilă, prin Legea nr. 155 din 05 iulie 2012, în vigoare din 30 noiembrie 2012, Curtea Supremă de Justiție examinează cererile de recuzare fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând cererea de recuzare a judecătorului Curții Supreme de Justiție Tamara Chișca-Doneva depusă de Președintele Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” Năstase Andrei, reprezentat de avocatul Botnarenco Ion, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea de recuzare este neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform art. 202 alin. (1), (3) și (4) din Codul administrativ, judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50. Declarația de abținere sau cererea de recuzare se face în scris, cu indicarea motivelor și anexarea probelor pertinente. Recuzarea sau abținerea judecătorului se examinează în ordinea prevăzută în Codul de procedură civilă.

Potrivit articolului 52 alin. (1) și (4) din Codul administrativ, în temeiurile prevăzute la art. 49 și 50, participanții la procedura administrativă pot recuza persoanele care acționează pentru autoritatea publică în această procedură până la finalizarea ei. Cererea de recuzare se depune în scris sau verbal prin consemnarea ei într-un proces-verbal.

Prevederile art. 51 se aplică corespunzător. În sensul articolului 50 alin. (1) din Codul administrativ, pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că, motivul indicat la alin. (1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică: a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia; b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ

sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură; c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la încheierea procedurii; d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.

Pentru a se pronunța asupra cererii de recuzare depuse de Președintele Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” Năstase Andrei, reprezentat de avocatul Botnarenco Ion, judecătorului Curții Supreme de Justiție Tamara Chișca – Doneva, Colegiul consideră imperioasă analiza celor invocate prin prisma jurisprudenței relevante a Curții Europene a Drepturilor Omului. În hotărârea *Kyprianou v. Cyprus* (73797/01, § 121, ECHR 2005),

Înalta Curte a rezumat principiile care reies din jurisprudența sa cu privire la imparțialitatea instanței judecătorești. Într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere populației și, în primul rând, acuzatului, în cazul procedurilor penale (a se vedea *Padovani v. Italy*, hotărâre din 26 februarie 1993, Seria A nr. 257-B, p.20, § 27).

În acest sens, art. 6 cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acestora putând fi probată în diferite moduri.

Curtea face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea *Piersack v. Belgium*, din 1 octombrie 1982 și *Grievs v. the United Kingdom*).

În ceea ce privește al doilea test, atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii aceluși complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea.

În sensul dat, chiar aparențele pot avea o anumită importanță (a se vedea *Tocono și Profesorii Prometeiști v. Moldova*, *Castillo Algar v. Spain* și *Morel v. France*). Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănuși că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănușială poate fi obiectiv justificată (a se vedea *Ferrantelli and Santangelo v. Italy* și *Wettstein v. Switzerland*).

După cum denotă actele cauzei, drept temei de recuzare au fost invocate suspiciuni în privința imparțialității magistratului Tamara Chișca-Donova, care în opinia intimatului a fost avansată în funcție pe criterii politice, iar de către Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” a fost criticată aspru promovarea judecătorului la funcția de vice-președinte al Curții Supreme de Justiție.

De asemenea intimatul presupune existența cărorva legături între magistratul recuzat și unii foști lideri din partidele oponente.

Raportând prevederile legale enunțate la circumstanțele cauzei, Colegiul conchide că motivele invocate nu se încadrează în cele enumerate la art. 49 și 50 din Codul administrativ, care reglementează în mod exhaustiv temeiurile de recuzare a judecătorilor și a inadmisibilității participării judecătorului la judecarea cauzei și obiectiv nu au fost justificate.

Astfel fiind, la caz circumstanțele invocate de Președintele Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” Năstase Andrei, reprezentat de avocatul Botnarenco Ion, în susținerea cererii de recuzare, nu demonstrează existența unor prejudecăți sau idei preconceptuate a magistratului recuzat, susceptibile de a le afecta imparțialitatea judecătorului, în sensul definit în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Or, după cum reiterează Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă, imparțialitatea obiectivă a judecătorilor ține de evaluarea aparențelor necesare excluderii unei bănuieli rezonabile privind imparțialitatea judecătorului în temeiul anumitor fapte verificabile.

Articolul 2 din „Principiile de bază ale independenței sistemului judiciar” redactate de Națiunile Unite în 1985, stipulează că „sistemul juridic va decide în problemele care îi sunt înaintate imparțial, pe baza faptelor și în conformitate cu legea, fără vreo restricție, influență incorectă, sugestie, presiune, amenințări sau interferență, directă sau indirectă, din orice parte sau pentru orice motiv”. Conform art. 8, judecătorii „se vor comporta întotdeauna de așa manieră încât să păstreze prestața postului lor și imparțialitatea și independența sistemului juridic”.

Existența imparțialității, în sensul conferit de art. 6 § 1 CEDO, se determină prin aplicarea unui test subiectiv, constatând în examinarea convingerilor personale ale unui judecător anume într-o cauză dată și, în același timp, pe baza unui test obiectiv al cărui scop este de a stabili dacă judecătorul a oferit garanții suficiente pentru a elimina orice dubiu legitim în cauză respectivă.

În Recomandarea sa nr. R(94) privind independența, eficiența și rolul judecătorilor (Principiul I.2.d), Comitetul de Miniștrii al Consiliului Europei a stabilit că „Judecătorii trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a lua hotărârile imparțial, în conformitate cu conștiința lor și cu interpretarea pe care o dau faptelor, respectând regulile relevante stabilite de lege”.

Cu referire la argumentele invocate în cererea de recuzare privind imparțialitatea judecătorului Tamara Chișca-Doneva, Colegiul menționează că, simpla citare a normei legale cât și careva dubii sau suspiciuni cu privire la obiectivitatea și nepărtinirea magistratului nu pot servi drept argument justificat întru recuzarea acestuia, atâta timp cât nu există fapte dovedite care să dea naștere la îndoieli în ceea ce privește imparțialitatea acestuia.

În același timp, se constată a fi lipsite de suport argumentele precum că de către magistrat au fost comise careva acțiuni ilegale în perioada electorală, deoarece nu au fost prezentate careva probe în acest sens și nici nu a fost obiect de examinare de către Consiliul Superior al Magistraturii.

În consecință, se reține faptul că în motivarea cererii de recuzare nu au fost prezentate careva probe plauzibile în susținerea argumentelor care ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorului ce participă la examinarea cauzei, acestea fiind declarative.

Pentru motivele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea de recuzare a judecătorului Curții Supreme de Justiție Tamara Chișca-Doneva depusă de Președintele Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” Năstase Andrei, reprezentat de avocatul Botnarenco Ion.

În conformitate cu art. 202 alin. (4) din Codul administrativ, art. 53 alin. (5), art. 269-270 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea de recuzare depusă de Președintele Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” Năstase Andrei, reprezentat de avocatul Botnarenco Ion, judecătorului Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție Tamara Chișca-Doneva, în cauza de contencios administrativ, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” împotriva Comisiei Electorale Centrale, terți Biroul Politici de Reintegrare din cadrul Cancelariei de Stat a Guvernului Republicii Moldova, Comisia Unificată de Control din cadrul Cancelariei de Stat a Guvernului Republicii Moldova, Inspectoratul General al Poliției, Serviciul de Informații și Securitate cu privire la anularea parțială a actului administrativ normativ.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nicolae Craiu

Victor Burduh